Commissie
Beleid, Projecten en Laboratorium

Verslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 7 oktober 2026

Aanwezig: de dames Beuling, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Leenders, Lodeizen en Woortman (portefeuillehouder Zuid)

de heren Berends, Boxen, Mooijman, De Vos, De Vries (hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium, secretaris), Verbeek (senior beleidsadviseur) en mevrouw Maarsingh (bestuurs- en managementassistent, verslag)

Afwezig: de dames Hoving en Plas

1. Opening
De heer De Vos opent de vergadering en heet de aanwezigen, in het bijzonder de heer Verbeek, van harte welkom. De heer Verbeek sluit aan voor eventuele technisch-inhoudelijke vragen rondom agendapunt 5.

2. Mededelingen
Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag commissievergadering BPL d.d. 6 mei 2026
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 21 oktober 2026
De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Beleidsnotitie KRW-planperiode 2028-2033
Mevrouw Woortman is positief over de totstandkoming van de beleidsnotitie. Het gaat om een belangrijk en ingewikkeld dossier met grote uitdagingen. Om het algemeen bestuur goed en volledig te informeren, is gekozen voor openheid en zijn alle factsheets en onderliggende documenten vóór de informerende bijeenkomst gedeeld.

De heer Berends spreekt waardering uit voor de complete en overzichtelijke stukken maar vraagt zich af of er op sommige gebieden meer wordt gedaan dan de wettelijke normen. Er wordt gelezen dat er sprake is van doelverlaging. Bijvoorbeeld de kwiksituatie in de Drentsche Aa overschrijdt maar dit doel is onhaalbaar. Wat betekent dat? De term onhaalbaar is vrij heftig, voldoen we aan de wettelijke normen? Verder merkt *de heer* Berends op het erg jammer te vinden dat de duurzaamheidsvraag niet apart wordt uitgewerkt.

Mevrouw Woortman licht toe dat in de beleidsnotitie is beschreven hoe de doelen op basis van verschillende maatregelen tot stand komen. Als maatregelen niet uitvoerbaar blijken en een doel daardoor niet kan worden gerealiseerd, kan gemotiveerd tot doelverlaging worden overgegaan. De onderbouwing hiervan wordt per situatie in afstemming met de provincie opgesteld. Bij landelijke problematiek, zoals stikstof, is het handelingsperspectief van het waterschap beperkt.

De heer Berends vraagt naar de stand van zaken rond mogelijke verplaatsing van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Assen en de aanzienlijke investeringen die daarmee gemoeid zijn, ligt deze beleidsnotitie KRW daar ook onder?

Mevrouw Lodeizen constateert dat op het gebied van ecologie en op fysisch chemische aspecten de doelen zo goed als behaald zijn. Er wordt nog wel heel veel geld in allerlei maatregelen gestoken kijkend naar Drentsche Aa en de Hunze, hoe urgent is het als eigenlijk al voldaan wordt aan de vraag die er al ligt?
Mevrouw Woortman antwoordt dat in de Hunze en de Drentsche Aa nog niet alle doelen zijn gehaald. Maatregelen en investeringen blijven daarom noodzakelijk. De biologie is overwegend goed, maar bij bepaalde stoffen is nog verbetering nodig. Vooral in het Drentsche Aa-gebied, waar in samenwerkingsverband wordt gewerkt met Uitvoeringsprogramma oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa (UPDA), doen zich nog incidenten voor. De indruk dat de opgave is afgerond, is dan ook onjuist. Omdat deze maatregelen al in eerdere plannen zijn opgenomen en de doelen op de verwachte effecten daarvan zijn gebaseerd, bestaat de verplichting om ze uit te voeren.

Mevrouw Lodeizen constateert dat de chemische doelen niet worden behaald. Zij vraagt waarom de nadruk niet meer op chemie ligt dan op fysisch-chemische en ecologische doelen.
Mevrouw Woortman geeft aan dat juist bij chemische stoffen het handelingsperspectief van het waterschap beperkt is. Dat gaat over stoffen waarvan wordt gehoopt dat de Rijksoverheid met maatregelen komt.
De heer Verbeek vult aan dat het belangrijk is voor de Hunze en de Drentsche Aa om de resterende knelpunten weg te nemen. De kleurentabel geeft weer in hoeverre de huidige doelen zijn bereikt maar biedt niet altijd direct inzicht in het effect van afzonderlijke maatregelen. Daarom blijft het nodig de resterende problemen in het watersysteem te onderzoeken en waar mogelijk verbetermaatregelen te treffen. Verder wil *de heer Verbeek* benadrukken dat voor de Drentsche Aa de vis en stroming minnende soorten nog niet voldoet; in de Hunze geldt dit voor macrofauna en vis. De nog uit te voeren projecten zijn nodig om herstel mogelijk te maken, zoals we in de vorige planperiodes ook hebben afgesproken.

Mevrouw Leenders sluit aan bij de complimenten en heeft de sheets gelezen maar begrijpt niet wat alle genoemde stoffen doen. Naar aanleiding daarvan vraagt zij naar de informatievoorziening over zwemwater en de chemische verontreiniging daarvan op zwemwater.nl en of de informatie meer kan bevatten dan alleen de ecologische informatie over blauwalg.
Mevrouw Woortman licht toe dat het waterschap bij incidenten en problemen actief informeert. Het realtime publiceren van alle chemische meetgegevens is echter niet de ambitie en bovendien moeilijk uitvoerbaar.
De heer Verbeek licht aanvullend toe dat officiële zwemwateren worden gemonitord op de stoffen die op grond van de geldende zwemwaterrichtlijnen zijn voorgeschreven. Overige wateren vallen buiten deze monitoring. De resultaten worden via het landelijke portaal gepubliceerd.
De heer De Vries vult aan dat voor de monitoring van zwemwater een vaste stoffenlijst wordt gehanteerd. Over de uitkomsten van deze monitoring wordt aan de provincie gerapporteerd.

De heer De Vos vult aan dat Natuur & Milieu onderzoek heeft verricht naar officiële zwemwaterlocaties die ook als KRW-water zijn aangewezen. Binnen het beheergebied van Waterschap Hunze en Aa's betreft dit vier locaties. Op elk van deze locaties zijn twee tot zeven chemische stoffen aangetroffen in concentraties boven de normen van de KRW.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen

Het waterschap doet in het kader van zwemwater geen extra onderzoek naar chemische parameters. Er wordt alleen gecontroleerd op de parameters die worden voorgeschreven vanuit de Europese Zwemwaterrichtlijn en op aanwijzing van de provincies (bevoegd gezag op het gebied van zwemwater). Voor de meeste chemische stoffen zijn er geen zwemwaternormen. Specifiek meten aan chemische stoffen in zwemwateren heeft dan ook geen zin. Ze kunnen niet getoetst worden aan het risico voor zwemmers. Uitzondering hierop zijn PFAS. Hiervoor zijn door het RIVM in 2024 zwemwaternormen afgeleid. In 2024 zijn daarom op verzoek van de provincies een deel van de zwemwateren onderzocht en getoetst aan deze zwemwaternorm. Alle locaties die in het gebied van Hunze en Aa's onderzocht zijn waren ruim beneden de norm. Hetzelfde gold voor de locaties bij de andere waterschappen in het noorden. Dit onderzoek gaf geen aanleiding om structureel PFAS te meten in zwemwateren.

Het rapport van Natuur en Milieu en het NIOO over chemische stoffen in zwemwateren dat onlangs in het nieuws is geweest is gebaseerd op metingen van waterbeheerders in KRW-waterlichamen, uitgevoerd in het kader van de Kaderrichtlijn Water. In sommige KRW-waterlichamen is ook een zwemwater gelegen. In het rapport worden overschrijdingen van de (KRW)waterkwaliteitsnormen gerelateerd aan zwemmen. Zoals hierboven beschreven zijn KRW-normen echter niet geschikt om te gebruiken als zwemwaternorm of risico-inschatting voor zwemmers. Een overschrijding van een stof op een KRW-norm zegt niets over wat dit betekent voor zwemwater/de zwemmer, want de KRW-norm richt zich op het waterleven: voor planten en dieren in het water is er sprake van een heel andere blootstelling dan voor mensen die (af en toe) gaan zwemmen in een aangewezen zwemwater. Alleen specifieke zwemwaternormen zijn geschikt om concentraties van stoffen te toetsen aan het risico's voor zwemmen.

Mevrouw Leenders vraagt aandacht voor de problematiek rondom milieuvreemde stoffen. Zij constateert dat hierbij wordt aangesloten bij een landelijke argumentatielijn en vraagt welke maatregelen op landelijk niveau worden getroffen.
Mevrouw Woortman antwoordt in gesprek te zijn met het Rijk over de verdeling van verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld via de Regionaal Bestuurlijke overleggen (RBO's).

Mevrouw Leenders vraagt naar de actuele stand van zaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Zij verwijst daarbij naar de eerder getroffen extra maatregel om extra personeel aan te trekken en de bestaande achterstanden weg te werken.
Mevrouw Woortman geeft aan dat inzet is gepleegd op het aantrekken van extra personeel, zodat de inhaalslag kan worden uitgevoerd.

Mevrouw Leenders merkt op dat de Ruiten Aa is onderscheiden in Ruiten Aa Noord en Ruiten Aa Zuid. In het zuidelijke deel bevindt zich een sterk slibrijk traject waar na baggerwerkzaamheden ook waterplanten zijn verdwenen. Naar aanleiding van eerder contact is gebleken dat Staatsbosbeheer verantwoordelijk was voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Zij vraagt op welke wijze toezicht wordt gehouden op de uitvoering door Staatsbosbeheer.
De heer De Vries geeft aan dat een nadere beantwoording in een kader in het verslag zal worden opgenomen.

Voor de Ruiten Aa hebben het waterschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer een beheerovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst heeft tot doel de beheer- en onderhoudswerkzaamheden van de betrokken partijen op elkaar af te stemmen, zodat de ecologische en landschappelijke ontwikkeling van de Ruiten Aa zo goed mogelijk wordt ondersteund. Onderhoud van het natte profiel doen we zelf. Daarbij houden we zo goed mogelijk rekening met de aanwezige waterplanten, door o.a. gefaseerd onderhoud uit te voeren. We zoeken daarbij voortdurend naar de balans tussen ecologische ontwikkeling en het hebben van voldoende ruimte voor doorstroming.

De heer Boxen vraagt naar de overschrijdingen van prioritaire stoffen (tabel pagina 26). Gelet op het grote aantal rode beoordelingen vraagt hij hoe zwaar deze overschrijdingen wegen en op welke wijze hiermee wordt omgegaan.
Mevrouw Woortman geeft aan dat de problematiek complex is. Aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de effecten van stoffen op het watersysteem. Voor een belangrijk deel zijn maatregelen van de Rijksoverheid noodzakelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een verbod op bepaalde stoffen. Ook zijn keuzes nodig over functies langs bepaalde watergangen. Het waterschap heeft op deze onderdelen slechts beperkt handelingsperspectief. We nemen deel aan de gesprekken, maar zijn niet bepalend in de besluitvorming.

De heer Boxen constateert dat grondverwerving binnen het Hunzegebied een knelpunt vormt en vraagt op welke wijze de schaarste aan beschikbare gronden kan worden opgelost.
Mevrouw Woortman licht toe dat de provincie verantwoordelijk is voor dit traject. Een belangrijk knelpunt is dat boeren die bereid zijn te verplaatsen op een nieuwe locatie onvoldoende zekerheid hebben over hun toekomstige mogelijkheden.
Op de vraag van *de heer Boxen* of het Rijk hiervoor aanvullende financiële middelen beschikbaar stelt, antwoordt *mevrouw Woortman* dat het waterschap hierop geen invloed heeft en dat de regie bij de provincie ligt.

Mevrouw Beuling geeft aan dat uit de verslaglegging blijkt dat de in eerdere perioden getroffen maatregelen effect hebben gehad en tot aantoonbare verbeteringen hebben geleid. Ten aanzien van prioritaire stoffen constateert zij echter dat het handelingsperspectief van het waterschap zeer beperkt is. Zij vraagt welke rol het waterschap, in het bijzonder op het gebied van VTH, hierin kan vervullen omdat er landelijke regelgeving nodig is.
Mevrouw Woortman onderschrijft het belang van het voorkomen van de aanwezigheid van ongewenste stoffen. Zij merkt op dat het waterschap beschikt over vergunningen waarop handhavend dient te worden toegezien en dat ook binnen de samenwerking met andere partijen verdere verbetering mogelijk is. Binnen het UPDA-programma wordt bij geconstateerde overschrijdingen onderzocht of de bron kan worden achterhaald en of gerichte maatregelen kunnen worden getroffen.
Mevrouw Beuling merkt op dat dit met name mogelijk is bij stoffen waarvoor een verbod geldt. Voor stoffen waarover de landelijke discussie nog gaande is, is het volgens haar moeilijk om daarin toezicht te behandelen.
Mevrouw Beuling spreekt haar waardering uit over het beperkte aantal aangetroffen gewasbeschermingsmiddelen. Zij schrijft dit mede toe aan de getroffen maatregelen en aan de inzet van de betrokken partijen. Tegelijkertijd constateert zij dat in de Drentsche Aa nog overschrijdingen voorkomen die niet in de voorliggende gegevens zichtbaar zijn. Naar aanleiding van de toelichting op de bestrijdingsmiddelengids vraagt zij om nadere duiding van de samenhang tussen de onderzoeksresultaten en de bevindingen in de beleidsnotitie.
Mevrouw Woortman licht toe dat in de Drentsche Aa sprake is van incidentele overschrijdingen en niet van een structurele situatie. Om die reden zijn deze incidenten niet in de voorliggende cijfers opgenomen.

De heer Verbeek licht toe dat onder de tabel met verontreinigende stoffen een toelichtende alinea is opgenomen. De daarin vermelde gegevens hebben uitsluitend betrekking op de KRW. Er wordt op meer punten gemeten dus is er meer informatie dan in het stuk staat. Er zijn meer gewasbeschermingsmiddelen gemeten, maar die staan niet op de KRW-lijst. Dit is de officiële KRW-beoordelingssystematiek en dat wordt gerapporteerd aan het Rijk en aan Europa.

Mevrouw Beuling constateert dat, ondanks de overwegend goede ecologische toestand, aanvullende maatregelen worden voorgesteld. Zij vraagt of bij de beoordeling van deze maatregelen voldoende rekening is gehouden met de benodigde hersteltijd van het ecologisch evenwicht en of wordt voorkomen dat meer maatregelen worden getroffen dan noodzakelijk.
De heer Verbeek bevestigt dat ecologie tijd nodig heeft om te herstellen en te ontwikkelen en hiermee rekening wordt gehouden. Kijkend naar de Hunze in combinatie met het Zuidlaardermeer, dat wordt gezien als één systeem, en dergelijke beeksystemen moeten kunnen stromen. De voorgestelde maatregelen zijn gericht op het wegnemen van knelpunten in het systeem. Als er benedenstrooms maatregelen worden getroffen, heeft dat bovenstrooms weinig effect. Daarom moeten knelpunten in het gehele systeem worden weggenomen en daar is het maatregelenpakket op gericht. Er zijn geen extra maatregelen opgenomen om herstel te versnellen.

De heer Mooijman constateert dat bij de chemische stoffen veel rode beoordelingen zijn opgenomen. Hij vraagt binnen welke termijn naar verwachting aan de normen kan worden voldaan en welke bestuurlijke en milieutechnische consequenties ontstaan als de doelstellingen niet worden behaald.
Mevrouw Woortman licht toe dat de juridische gevolgen op dit moment nog niet volledig duidelijk zijn. Het waterschap bereidt zich zo zorgvuldig mogelijk voor op de verantwoording. Het moet nog blijken welke partijen hierop worden aangesproken en welke consequenties daaraan worden verbonden. Ten aanzien van de milieueffecten bestaat de zorg voor een ‘nieuw stikstofdossier’ op het gebied van water, als passende oplossingen uitblijven. Het is belangrijk voor het milieu maar welk effect dat op termijn heeft op het dagelijks leven is op dit moment nog moeilijk te bepalen. Tijdig anticiperen is daarom van belang.

De heer Mooijman stelt voor om voor rode beoordelingen waarbij het handelingsperspectief beperkt is een afzonderlijke kleurcode te hanteren. *Mevrouw Woortman* geeft aan dat dit onderscheid zowel in de tekst als in de kleurcodering is toegelicht. *Mevrouw Leenders* merkt op dat desondanks de indruk kan ontstaan dat op deze onderdelen geen verdere maatregelen worden getroffen.

De heer Mooijman vraagt waarom binnen de KRW is gekozen voor het ‘one out, all out’-principe en door welke instantie deze systematiek is vastgesteld.
Mevrouw Woortman antwoordt dat deze systematiek naar haar weten op Europees niveau is bepaald en van kracht blijft.

De heer Mooijman vraagt welke mogelijkheden het nieuwe algemeen bestuur, gelet op het langetermijnkarakter van het traject en het einde van de huidige bestuursperiode, nog heeft om wijzigingen aan te brengen.
Mevrouw Woortman licht toe dat dit onderwerp onderdeel wordt van het nieuwe Waterbeheerprogramma (WBP), dat als leidraad voor de komende periode dient. Het nieuwe algemeen bestuur is bevoegd om nieuwe of aanvullende voorstellen in te dienen.

De heer Mooijman vraagt of op basis van eerdere jaren een prognose kan worden gegeven voor de ontwikkeling van invasieve exoten en of de problematiek toeneemt.
Mevrouw Woortman bevestigt dat het probleem groeit, maar dat de situatie in vergelijking met andere delen van Nederland nog beheersbaar is. Met het Rijk wordt gesproken over de vraag of de

waterschappen de volledige financiële verantwoordelijkheid moeten dragen. Het waterschap zet de bestrijding voort en spant zich in om de problematiek beheersbaar te houden.

De heer Mooijman vraagt binnen welke termijn de lekkende sluisdeuren bij de Boog van Ziel worden hersteld.
Mevrouw Woortman antwoordt dat ze de exacte planning niet weet maar dat het project loopt.

De heer De Vos onderschrijft de positieve opmerkingen over de stukken. Volgens hem blijkt hieruit dat op veel onderdelen vooruitgang wordt geboekt, ook in vergelijking met andere waterschappen. Tegelijkertijd constateert hij dat Nederland binnen de Europese Unie nog tot de achterblijvers behoort.

De heer De Vos vraagt over het volgende deel in de beleidsnotitie, pagina 4 '*de insteek van de beleidsnotitie is om juridische risico's te verkleinen door de onderbouwing van doelen en uitzonderingen consistent en juridisch navolgbaar te beschrijven. Het maatregelenpakket is gericht op de resterende knelpunten en de samenhang tussen KRW, onderhoud en overige wateren wordt versterkt'*, de formulering bij voorkeur om te draaien, zodat het realiseren van de inhoudelijke en ecologische doelstellingen vooropstaat en de juridische borging daaraan ondersteunend is.
Mevrouw Woortman licht toe dat de juridische aspecten niet leidend zijn, maar wel van groot belang. Het waterschap dient aan de geldende regelgeving te voldoen en zorg te dragen voor een zorgvuldig verantwoordings- en aanleveringsproces. De primaire taak blijft het waarborgen van de waterkwaliteit.

De heer De Vos merkt op dat het algemeen bestuur heeft gesproken over het versnellen van een aantal maatregelen. Hij vraagt of maatregelen die voor de nieuwe planperiode zijn voorzien, waar mogelijk al aan de huidige planperiode kunnen worden toegevoegd.
Mevrouw Woortman licht toe dat maatregelen in de praktijk waar mogelijk worden versneld. Zo worden aanvullende beschaduwingsmaatregelen meegenomen wanneer zich binnen de reguliere werkzaamheden kansen voordoen. Ook wordt voor het Schildmeer bezien welke maatregelen al eerder kunnen worden uitgevoerd. De maatregelen die naar voren worden gehaald worden opgenomen als maatregelen om de financiering te borgen in het stuk. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de bestrijding van invasieve exoten.

De heer De Vos merkt op dat de financiering staat geregeld van 2028-2033. Zou dat naar voren worden gehaald dan zou dat een apart besluit moeten zijn terwijl in de huidige planperiode nog € 29 miljoen over is, mag het algemeen bestuur op redelijke termijn een voordracht ontvangen dat erin geschoven mag worden?
De heer De Vries licht toe dat de resterende middelen uit de huidige planperiode kunnen worden ingezet om projecten te starten of voor te bereiden, zodat deze aan het begin van de nieuwe planperiode in uitvoering kunnen worden genomen. Later dit jaar wordt bij het totaaloverzicht van het Waterbeheerprogramma (WBP) ook het totale financiële beeld inzichtelijk gemaakt.
De heer De Vos geeft aan dat de financiële onderbouwing voor hem op dit moment onvoldoende duidelijk is en niet herkenbaar in de stukken is opgenomen.
De heer De Vries licht toe dat het totale financiële overzicht van de verschillende maatregelen in het Waterbeheerprogramma (WBP) duidelijk wordt.
Mevrouw Beuling vraagt aanvullend of de genoemde voorbeelden vooral betrekking hebben op het combineren van werkzaamheden binnen de exploitatie, of de gehanteerde werkwijze inhoudt dat aanvullende maatregelen waar mogelijk worden meegenomen in al lopende werkzaamheden.
Mevrouw Woortman bevestigd dat.
De heer De Vries vult aan dat in het voorbeeld van het Schildmeer, nog ruimte zat in het budget voor optimalisatie natuurvriendelijke oevers. De keuze is gemaakt om dat alvast aan te wenden.

De heer De Vos vraagt naar de stand van zaken van onze waterverordening 2.0.
De heer Verbeek geeft aan dat het project loopt en momenteel zijn werksessies gepland, onder andere om te kijken hoe we de KRW-gerelateerde zaken goed kunnen opnemen in de verordening.

De heer Berends merkt op dan zijn vraag over RWZI Assen niet is beantwoord. Het onderwerp werd erkend als relevant, maar inhoudelijk niet horend bij deze vergadering. Het zal op een ander moment terugkomen.

De voorzitter geeft een samenvatting*:*
- veel vragen zijn gegaan over het handelingsperctief met name de stoffen; wat zijn daar de consequenties van.

Bevindingen
De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met:
- De KRW-beleidsnotitie 2028-2033 en daarmee met de daarin opgenomen beleidsmatige keuzes, voorgestelde maatregelen, verantwoordingslijn en technische actualisatie van KRW-doelen als basis voor verwerking in het waterbeheerprogramma 2028-2033, de regionale waterprogramma's en het nationale vierde stroomgebiedbeheerplan en de KRW-factsheets.
- De voorgestelde KRW-doelen en de onderbouwing voor de toepassing van KRW-uitzonderingsbepalingen doorgeleiden aan de provincies Groningen en Drenthe, als bevoegd gezag voor de vaststelling van KRW-doelen als omgevingswaarden voor regionale wateren en voor de formele verwerking van uitzonderingen in de regionale waterprogramma's

6. Rondvraag
Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag

7. Sluiting
De heer De Vos bedankt eenieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering om 11.00 uur.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld op 4 november 2026.

Boy de Vries	Johnny de Vos
secretaris	voorzitter